

nog, uit angst voor wat eenmaal volgen móét, — bewust óp.... Zie zijn zelfportret waar, met den rooden klodder op den kop, het dronkene, bestiale van zijn picturale veroveringszucht hevig is aangedikt.... 't Is alsof hij, innerlijk, smeekt: „Nog niet! — Nog niet! — Laat mij eerst nog „dronken zijn en naar de haaien gaan” (Tagore). — Is ook dit, deze angst, — en wie durft neén te zeggen? — geen.... tijds-symbool?....

* * *

Er is reeds veel over Sluijters geschreven; onder de modernen behoort hij tot de meest bekenden en gevierden. Men heeft zijn werk op allerlei wijzen reeds met woorden trachten te benaderen; men heeft hem gerangschikt onder de „idealisten van de kleur”, — op zijn „afkomst” van Breitner gewezen, — hem naast Kees van Dongen gesteld....

Er schuilt in al deze bepalingen en rangschikkingen een waarheidje. De „afkomst” van Breitner kan men b.v. hier op deze tentoonstelling gedemonstreerd vinden aan twee liggende naakten die aan den meester-impressionist herinneren; „idealist der kleur” zou men hem in de eerste plaats kunnen noemen in zijn bloemstillevens, verrukkelijke kleur-composities meestal. Het feit dat het onderwerp hier wel niet uitsluitend als „aanleiding”, maar dan toch in de voornaamste plaats als mogelijkheid werd genomen om de behoefte aan kleurenweelde, met een haast Oosterschen drang, uit te leven en dat het karakter van de bloem, hoewel niet geheel voorbijgegaan, toch niet vóór alles ondergaan wordt als mysterie dat te be-contempleren valt en zoo mogelijk te beelden, — dit alles laat zich inderdaad vanuit een zekeren hoek, — die echter de mijne niét is — „idealisme” noemen. Het waarheidje dat schuilt in het in-één-ademnoemen van Van Dongen en Sluijters is echter voor mijn gevoel wel bijster klein. Zéker: beiden zijn, voor een groot deel, uitsluitend ingesteld op „de vrouw”. Maar bij Van Dongen voelt men achter de virtuositeit weinig diepte meer, geen worstelingen, geen twijfel en geen mogelijkheden.... Iets wat men bij Sluijters, — alhoewel in zekeren zin niet minder virtuoos dan Van Dongen — wél voelt en waarop ik in dit kroniekje juist wensch te wijzen, omdat 't mij voorkomt dat dit element, hoe verborgen het thans nog moge zijn, in de diepten van dit groote talent aan 't werk is.

* * *

Mag men in de selectie, ten behoeve van deze tentoonstelling uitgeoefend, misschien een kleine aanwijzing voor dit verborgen werken zien?

Onder de hier hangende vrouwen-naakten en portretten treft men niét